

Byggbeskrivning "Godis"

Allmänt

På "Godis"-delen finns allt möjligt smått och gott som man kan behöva för att komplettera andra vagnar. Eftersom du som behöver sådana här saker antagligen är ganska erfaren är byggbeskrivningen ganska tunn. Du klarar antagligen av och räkna ut hur sakerna skall monteras ändå.

Lagergafflar (1)

På plåten finns tre typer av lagergafflar: smala (före 1898), breda (1898-års modell) och plåtgafflar. Bocka till och förstärkningslöd i vinkeln mellan botten och resp gaffel. Gafflarna har alla inbyggda bromsrörelser som viks ner om bromsat utförande önskas. Bromsbackarna viks och löds dubbelt. Mellan backarna löds tillvikta bromstag (2).

Tanken är att lagergafflarna skall monteras enligt standard VVA-metod (se Allmän byggbeskrivning).

Bromsblock för UGJ-vagnar (3)

UGJ-vagnar typ NN3 och G3 är mycket bra och trevliga vagnar. Trots plast ser de riktigt bra ut. Dock är bromsbackarna i kraftigaste laget. Bromsbackarna på plåten är tänkta att användas i stället för de i plast.

Fastsättningsanordning för TB-koppel på UGJ-vagnar (4)

För den som kör med trådbygelkoppel finns det inte mycket att fästa koppeldetaljerna i på en UGJ-vagn. Fästnanordningen på plåten innehåller förutom hållare för bygel och krok också en stiliserad tryckluftsbromsslang. Naturligtvis dålig jämfört med mässingsvarianter eller handgjorda men mycket enkel och billig och varför detaljerna en billig plastvagn in absurdum.

Bromshytt (5)

För att sättas på ex vis NN3 eller andra öppna flakvagnar.

Ångfinkstorn (6)

Ångfinkor var G-finkor som hade en värmeplatta för att alstra ånga till personvagnar när inte ånglok kunde göra detta. Platt torn på taket. Luckor med handtag på väggarna för vattenpåfyllning. Bränsle togs i korg genom vanliga dörrar.

I något enstaka fall har jag sett torn som haft ovensidan böjd efter takformen och därför är detaljen på etsplåten också rundad. Vanligast var nog dock helt plana tak och då behöver du ta ett par tag med en fil.

Buffertplattor (7)

Att användas med svarvade bufferta m/74.

Järnbeslag för lämmar (8)

För montering runt hål på lämmar på t ex litt N1.

Kasthake (9)

För dörrar på t ex litt G1.

Hörnbeslag SWB (10)

Satt nertill på sidan vid buffertbalken på SWB-vagnar.

Timmerlås (11)

För att hålla ihop kedjor på öppna flakvagnar typ litt NN3.

Dragstångsbricka (12)

För montering på buffertbalk.

Förhållningsbeslag (13)

Sattes under buffertbalk i hörnen för att kunna surra vagnar.

Säkerhetskoppelkrok (14)

På vagnar byggda före 1898 fanns det bredvid koppelkroken två öglor. I dessa monterades två kedjor som antingen hade varsin krok eller också gick ihop till en gemensam krok. Det här kallades säkerhetskoppel. Förutom de normala kopplen koppelades också säkerhetskopplen ihop mellan två vagnar. Om det normala kopplet brast skulle säkerhetskopplet ta över var tanken.

Fr o m 1898-års modeller finns det en speciell säkerhetskrok på den normala koppelkroken i stället.

Alltihop skrotades ca 1942 när man konstaterat att det normala som hände när vanliga kopplet gått sönder var att även säkerhetskopplet brast av rycket. Då hade man också allmänt fått tryckluftsbroms som ju stannar tåget automatiskt när bromsledningarna brister efter det att kopplen brustit.

Slutsignalhållare (15)

Hästdragöglor (16)

Sitter normalt på buffertbalken, vertikalt, ute i hörnen. För att kunna växla vagnar med häst istället för lok. Kan även användas horisontellt som öglor för (borttagna) säkerhetskoppelkedjor på var sida om koppelkroken

Destinationsskylthållare (17) och (41)

Den större typen sätts på vagnssidorna. Den smalare typen sätts på långbalkarna på ex vis öppna timmervagnar eller tankvagnar utan egentliga väggar.

Brevlådekåpor (18)

Vagnar med postkupé hade brevlådor på sidoväggarna. Vik ihop så du får en lucka med ett litet tak. Normalt var det målat ett gult fält runt brevlådan. Normalt var nog, framför allt senare, att fältet gick från korgens underkant upp till ca fönstrens underkant. Bredden ofta mellan två lister och därmed ibland inte symmetriskt runt brevlådan.

Skrubbromsratt m kåpor (19)

Används ex vis på finkor med plattform som förut haft bromstorn.

Skrubbromsutrustning m/98 (20)

En dubbelverkande broms men som tyvärr hade egenheten att länkmarm gick under hjulaxeln. Detta gjorde att man inte kunde ta loss axlarna utan att demontera bromsen.

Den konstruktion vi vanligen ser kom 1903. Den finns på lagergafflarna (1) ovan.

Skrubbromsutrustning 3.76 m (21)

En enkelverkande broms som är vanlig på tidig material.

Skrubbromsutrustning 3.05 m (22)

Hållare för acetylengastub (23)

En acetylengastub tillverkas enkelt med svarv. Kapa till en bit U3x1-balk och löd ihop denna med tub och hållare. Fäst under golvet på personvagnar.

Fotsteg (24)

Bromsarsäte för NN1 etc (25)

Bocka till och löd ihop. Monteras i hörn på ex vis NN1. Inte mycket till personalvård här inte.

Plattformsräcke (26)

Takkonsoller (27)

Handbromsdetaljer (28)

Ventillok (29)

Fotstegskonsoller (30)

Fotsteg (31)

Övergångsbrygga (32)

För personvagnar med öppna plattformar. Konsollerna skall först bockas ihop och lödas fast i hål i långbalkarna. Sedan löder man fast fotstegen på konsollerna sist klipper man bort förbindningsbiten och trimmar längden på konsollerna.

"Livsfarlig Ledning"-skylt ('Bondfångare') (33)

Sätts över vägövergångar som korsar elektrifierad järnväg. Namnet 'bondfångare' kommer väl från dess förmåga att fånga upp för höga hölöss innan dessa kom i kontakt med kontaktledningen. Löds fast på trådar som sedan sätts i trästolpar vid sidan av vägen.

Lutningsvisare (34)

För markering av lutning på banan före och efter en viss punkt.

Skyltarna hade lutning i promille och avstånd i m. Om lutningen var under 5 promille angavs detta inte utan i stället visades tre svarta trekanter. Om banan var horisontell angavs detta med ett H.

Löd fast på en stolpe, ex vis 1mm rundstång. Måla i grå färg. Sätt på skyltar, en på varje sida. Gör egna med gnuggisar el dyl.

Km-skyltar (35)

För markering av antal kilometer från någon för banan definierad 0-punkt, oftast banans utgångsstation. Löd fast på en stolpe, ex vis 1 mm rundstång. Måla i grå färg. Sätt på skyltar, en på varje sida. Gör egna med gnuggisar el dyl.

Kryssmärken (36)

För vägövergångar. Löd fast på stolpar av ex vis räls, code 55 eller liknande. Måla skylt med ex vis överstrykningspenna orange om fram till ca 40-tal, mild gul färg om 50-tal och framåt.

Spak för vändskiva (37)

Vik ihop de bägge halvorna och löd ihop. Putsa undersidan. Löd fast på underplattan.

Bälgar för boggivagn (38)

Forma innersvepet efter bälgramens innerkant. Forma yttersvepet efter innersvepet och löd ihop de bägge. Bocka in handtagen på insidan.

Bocka till grindpaketet så du får ett golv. Löd fast golvet mot bälgramen.

Löd fast svepen mot ram och golv.

Knacka med nitstans ut nitar i övergångsbryggans beslag. Löd fast i golvet.

Löd fast kulisser med kulissplattor (27).

Fäst bälg och kulisser i vagnsgaveln. Bocka ner ytterdelarna på de tabbar som sticker ut från bälgramen. Löd fast dubbelvikta dragfjädrar mellan insidan på dessa tabbar och kulisserna.

På stegarna: bocka ut fotstegskonsollerna. Löd fast fotstegen. De som hänger ihop med en förbindningsremsa sätts nere till höger. Fäst stegar och handräcken i vagnsgaveln.

Semafor (39)

Innan du lossar de olika stolpsidorna så rista försiktigt in ordningsnummer på foten. De ska lödås ihop hörn i hörn som de sitter på etsarket. Tag loss de fyra sidorna. Putsa försiktigt.

Håll ihop två sidor. Använd styrrabbarna för positionering. På med rejält med lödvätska i skarven. Torka av lödspetsen mot fuktig trasa. Tag på lite lödtenn på spetsen. För spetsen till skarven och låt lödtennet kapillärt sugas in i skarven. Fortsätt med övriga sidor.

Bocka in toppen och löd fast linblocket i slitsen. Löd fast kurv hjulet. Svarva till och löd fast de bägge lintrummorna och nertill på masten.

Dubbelvik och löd ihop vingarna och även motvikterna ytterst på bakdelen.

Montera vingarna i masten med axlar av må-tråd.

För manövrering av vingarna kan man tänka sig olika lösningar. Jag lödde upp masten på ett rör. Genom det för jag två 0.2 mm pianotrådar upp genom masten där de till förs ut till resp vinge. Med en Z-bockning på tråden fästs den vid vingen och kan därmed överföra rörelsen till denna.

Vingarna glasas med små bitar färgad plast eller overheadfilm som man målar med tuschpenna. Den övre vingens armglas skall vara rött, utsticket grönt. Den undre vingens glas skall vara grönt.

För en lokförare är det en semafor som har vingarna till vänster om stolpen som gäller. Däremot kan stolpen stå på bägge sidorna om banan. T-semaforer är ju exempel på detta.

Skivförsignal till semafor (40)

Löd ihop mastbalkarna med nitplattorna. Löd ihop signalskivan med den tillböckade fästvinkeln. Borra ett hål genom toppen av mastbalkarna. Håll med en tråd ihop signalskivan med masten. Gör en liknande konstruktion för rörelse och belysning som för semaforen.

Signalskivan glasas grönt. Försignaler ska alltid stå till vänster om banan i körriktningen.

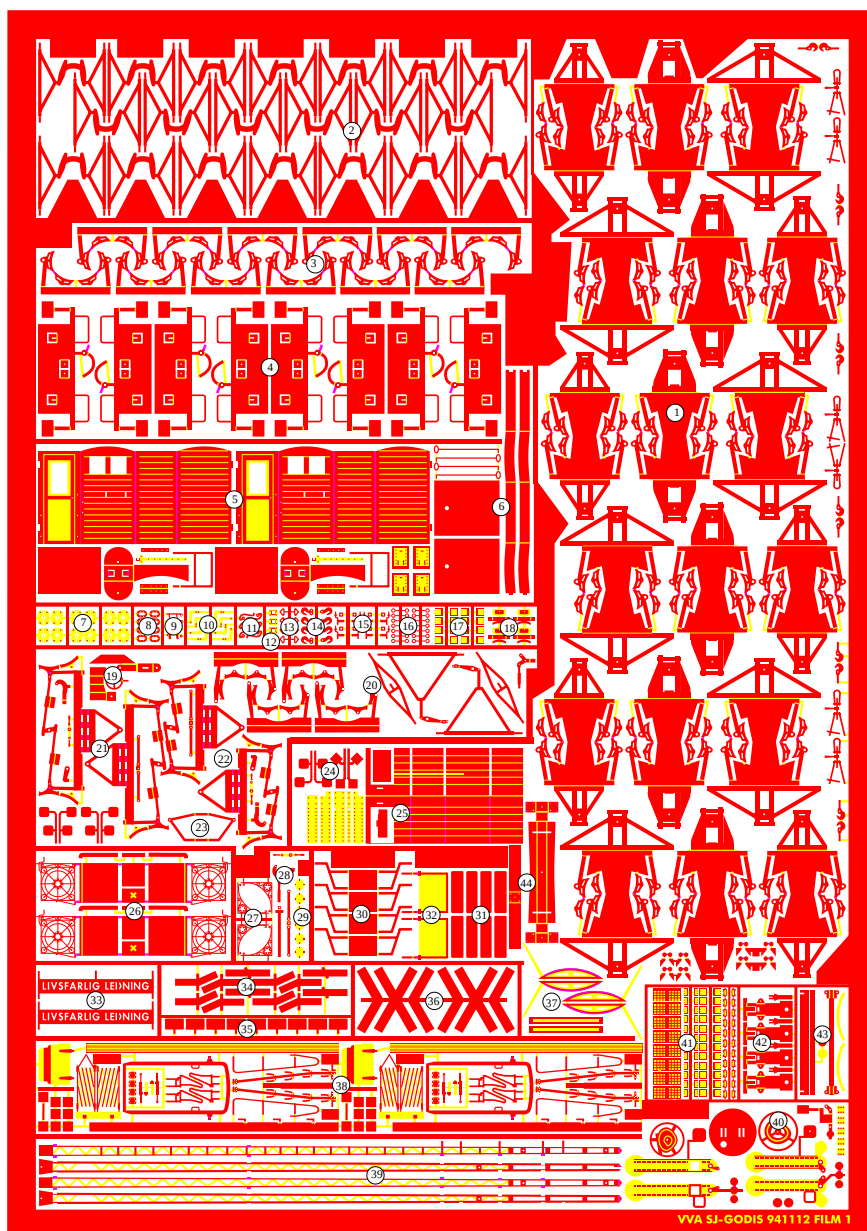
Minikoppel (42)

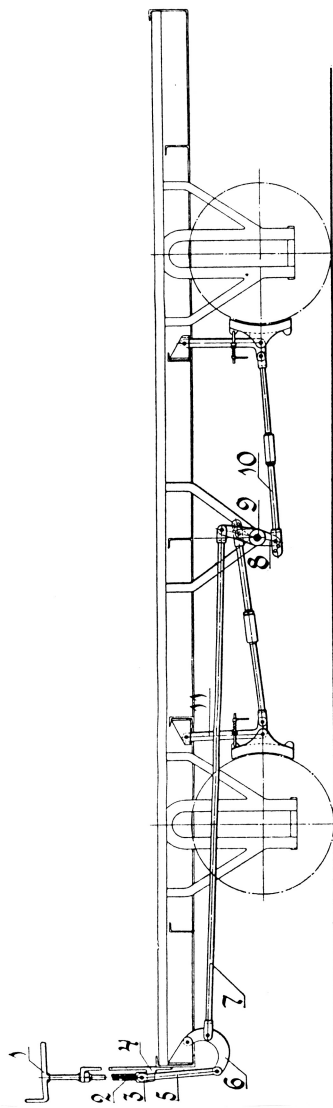
Ett litet koppel med stora liheter med ett koppel från treskenskrovelsen. Mycket användbart på rälsbussar.

Svängel för timmervagn (43), (44)

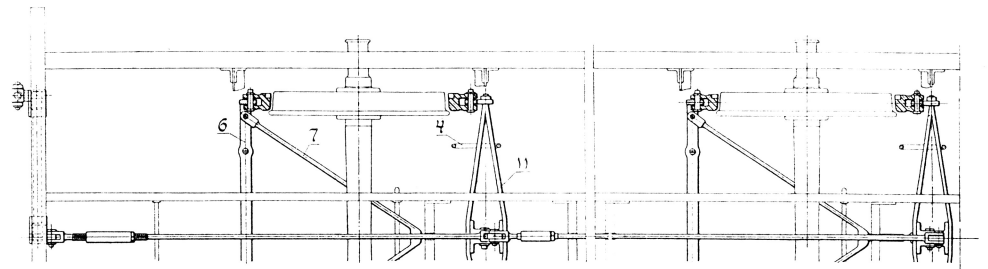
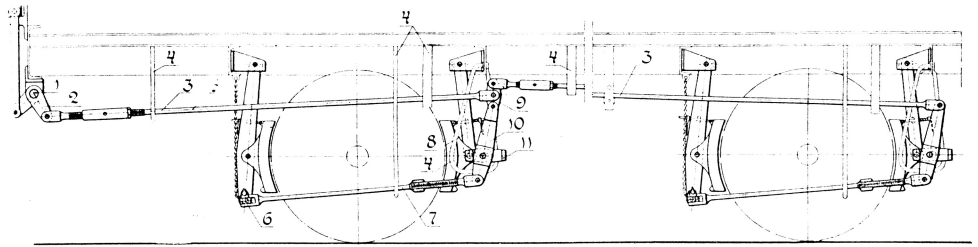
Svänglar monterades på öppna timmervagnar, typ NN1, för att transportera långa saker: helstamsvirke, stolpar, räls etc. För att klara den punktmässiga belastningen var de oftast förstärkta med spännstag mitt på vagnen.

På plåten finns två typer av svängel: en i trä och en baserad på en I-balk.

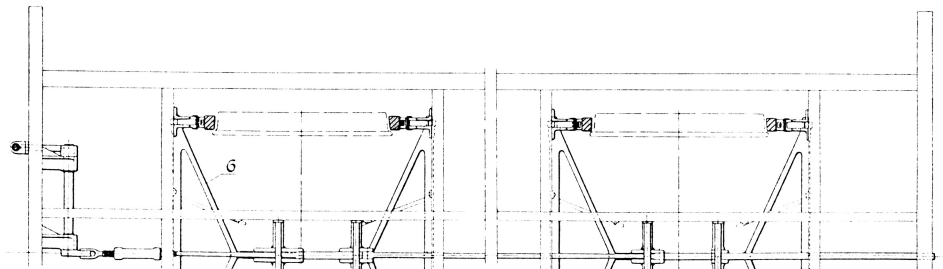
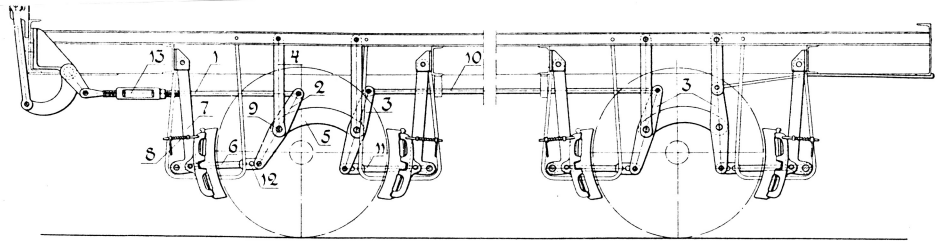

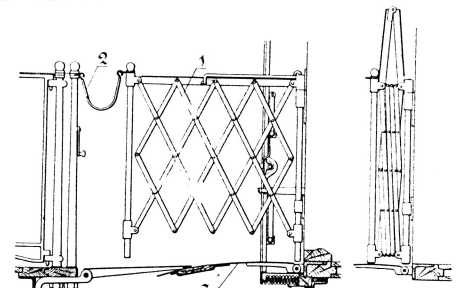
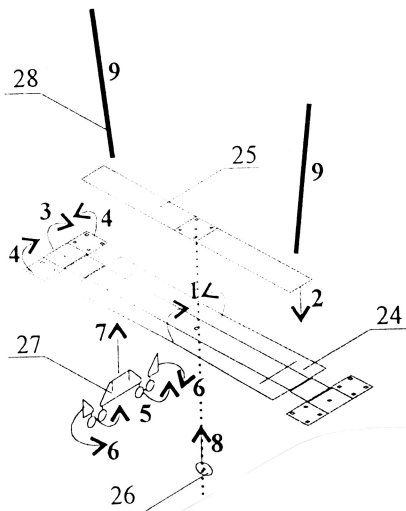
310 Skrufbroms med enkla block. 1: 50.

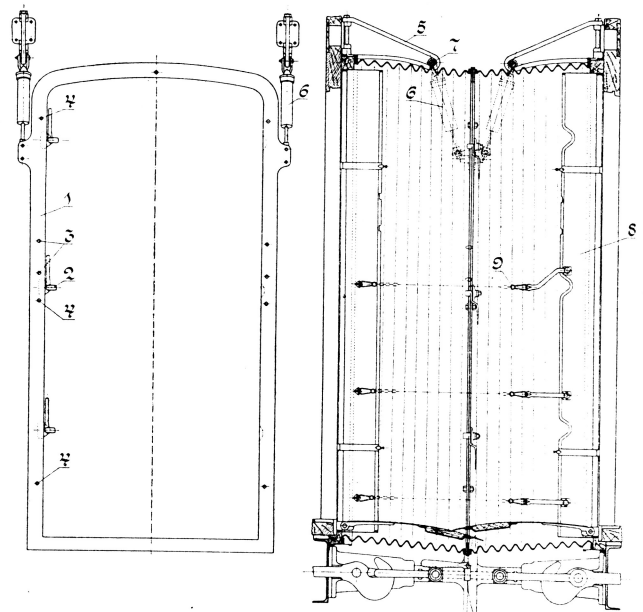
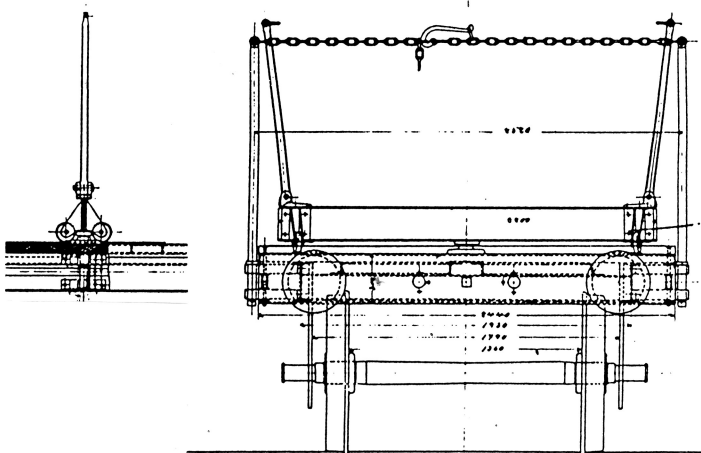
311. Skrufbroms med dubbla block; 1898 års modell. 1: 50.

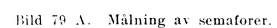
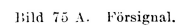
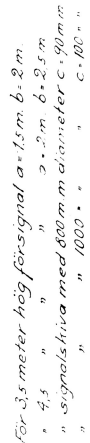
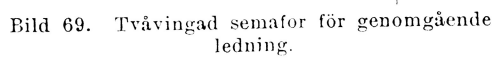
312. Skrufbroms med dubbla block; 1903 års modell. 1: 50.

171. Anordning för öfvergång mellan öppen och inbyggd plattform. 1: 25.

172. Bälgranordning för vagnar med inbyggd plattform. 1: 25.

10‰ 2550	10‰ 2550
11‰ 1700	11‰ 1700
14‰ 1300	14‰ 1300
16‰ 950	16‰ 950
13‰ 1600	13‰ 1600
11‰ 1800	▼▼▼ 1750
14‰ 1300	▼▼▼ 2800
8‰ 950	H 1800
11‰ 1600	▼▼▼ 1750
14‰ 1300	▼▼▼ 2800
8‰ 950	H 1800

11‰ 1600	H 750
14‰ 1300	▼▼▼ 670
8‰ 950	H 1300
11‰ 1600	H 750
14‰ 1300	▼▼▼ 670
8‰ 950	H 1300

3	7	9	11	13	15	17	20
24	26	29	31	35	39	43	
49	57	63	72	78	85	91	
103	114	128	147	162	193		
3	7	9	11	13	15	17	20
24	26	29	31	35	39	43	
49	57	63	72	78	85	91	
103	114	128	147	162	193		

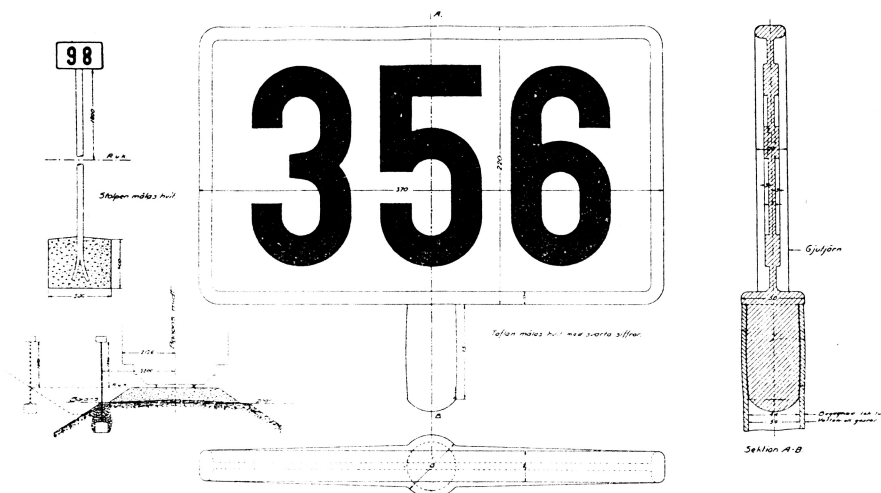

Bild 577. Kilometertavla.

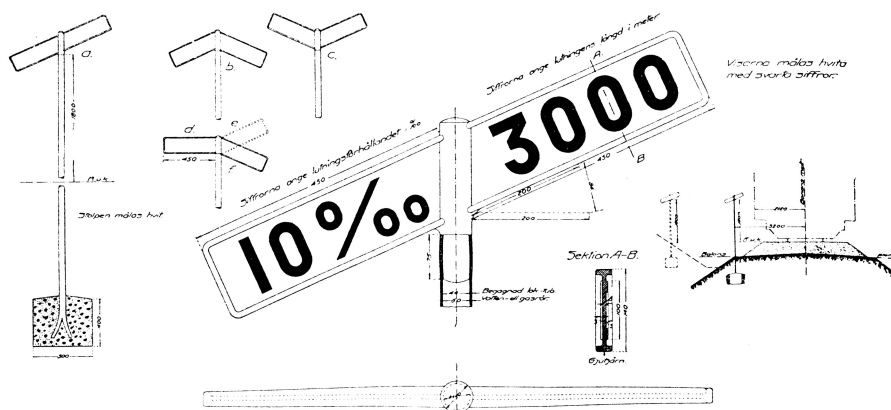
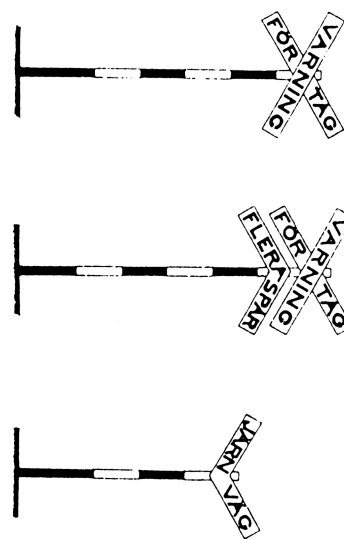

Bild 581. Lutningsvisare.

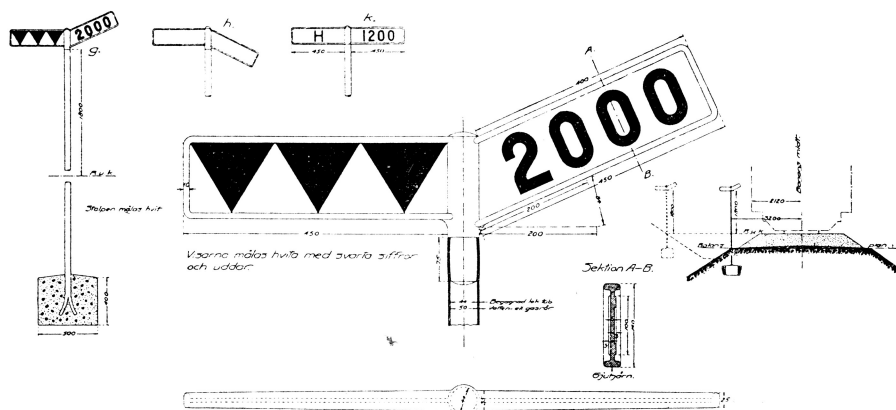
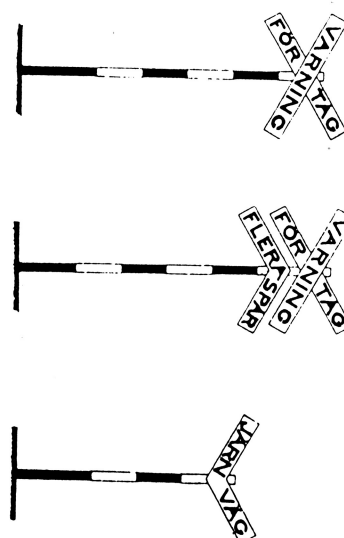

Bild 582. Lutningsvisare.